

शास्त्रद्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)
सरलमानकसंस्कृतम् (अनिवार्यम्)
प्रथमपत्रम्

सम्पूर्णांकाः- 100

सैद्धान्तिकः- 75, उत्तीर्णांकाः- 28

आन्तरिकः- 25, उत्तीर्णांकाः- 08

क्र.सं.	ग्रन्थाः	पाठ्यांशाः	अंशांकाः	पूर्णांकाः	क्रेडिट
1	कारकप्रकरणम् (सिद्धान्तकौमुदी)	विभाक्तसंप्रयोगः वाक्यशुद्धीकरणम्	15 10	25	1
2	रचनानुवादकौमुदी (अभ्यासाः 31-60)	अनुवादः वाक्यशुद्धीकरणम्	15 (15) 15	25	1
3	पंचतन्त्रम् (सुहृद्भेदः)	गद्यपद्यव्याख्याः निबन्धः	10 15	25	1
4	आन्तरिकमूल्यांकनम्			25	1

सन्दर्भग्रन्थाः-

1- कारकप्रकरणम्-

वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी

(प्रकाशनम् - मोतीलाल बनारसी)

2- रचनानुवादकौमुदी- कपिलदेवद्विवेदी

सिद्धान्तकौमुदी
विभाक्तसंप्रयोगः
वाक्यशुद्धीकरणम्

अनुवादः
वाक्यशुद्धीकरणम्

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
शास्त्रिपरीक्षायां द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय सेमेस्टर)

अनिवार्यसंस्कृतसाहित्यम्
द्वितीयप्रश्नपत्रम्
प्रस्तावितपाठ्यक्रमः

पूर्णाङ्काः - 75+25=100 (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अङ्काः
1	मेघदूतम् (पूर्वार्द्धम्)	चतुस्त्रिंशत् श्लोकतः पूर्वमेघस्य समाप्तिम् यावत्	01	25
2	अभिज्ञानशाकुन्तलम्	चतुर्थाङ्कादारभ्य सप्तमाङ्कम् यावत्	01	25
3	सिन्धुवादवृत्तम् (सम्पा० श्रीबटुकनाथशास्त्रीखिस्ते)	चतुर्थीयात्रावर्णनतः सप्तमीयात्रावर्णनपर्यन्तम्	01	25
4	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		01	25

Shahar' Mr
03/01/2024

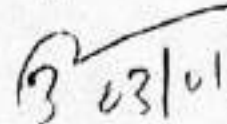

03/01/2024

03/01/2024
03/01-2024

03-1-24

03-01-24

03/01/24

विभाग
आधुनिक भाषा एवं भाषा विज्ञान विभाग,
सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी
शास्त्री प्रथम वर्ष- द्वितीय सेमेस्टर
(अनिवार्य हिन्दी- तृतीय प्रश्नपत्र)
प्रस्तावित पाठ्यक्रम

पूर्णांक-75+25=100

क्र.सं.	सहायक ग्रन्थ सूची	निर्धारित पाठ्यक्रम	क्रेडिट	अंक
1	साहित्यिक निबन्ध आधुनिक दृष्टिकोण - बच्चन सिंह	निबंध मंजरी- (प्रो. विसम्भर नाथ) निर्धारित निबंध का विशदीकरण एवं संक्षेपीकरण	1	25
2	साहित्यिक निबन्ध- त्रिभुवन सिंह	निबंध मंजरी (प्रो० विसम्भर नाथ) निबंध एवं निबंधकारों की समीक्षा	1	25
3	हिन्दी साहित्य का सरल इतिहास- विश्वनाथ त्रिपाठी	हिन्दी गद्य का इतिहास	1	25
4	आन्तरिक मूल्यांकन		1	25

दिनांक

17/01/24
आचार्य एवं अध्यक्ष
आधुनिक भाषा एवं भाषा विज्ञान विभाग,
सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

१-ऋग्वेदः

शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम् पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१.	ऋग्वेदसंहितासायणभाष्यसहितम्	द्वितीयोऽध्यायः	१	२५
२.	आश्वलायगृह्यसूत्रम्नारायणवृत्तिसहितम्	तृतीयोऽध्यायः	१	२५
३.	निरुक्तम्	द्वितीयोऽध्यायस्य पादपर्यन्तम् (स्वसंबद्धनिघण्टुसहितम्)	१-७	२५
४.	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

२. शुक्लयजुर्वेदः (माध्यन्दिनीयशास्त्रीयः)

शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१.	शुक्लयजुःसंहितायाःमहीधरभाष्यम्	द्वितीयोऽध्यायः	१	२५
२.	शुक्लयजुःसंहितायाःमहीधरभाष्यम्	तृतीयोऽध्यायः	१	२५
३.	निरुक्तम्	द्वितीयोऽध्यायस्य (१-७) पादपर्यन्तम्(स्वसंबद्धनिघण्टुसहितम्)	१	२५
४.	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

३. कृष्णयजुर्वेदः (तैत्तिरीयशाखीयः)

शाखी-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम् पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	तैत्तिरीयसंहितायाः सायणभाष्यम्	सप्तमकाण्डस्य पंचमः प्रपाठकः	१	२५
२	आपस्तम्बीयं गृह्यसूत्रम्	६-१० खण्डानि	१	२५
३	निरुक्तम्	द्वितीयोऽध्यायस्य १-७ पादपर्यन्तम् (स्वसंबद्धनिघण्टुसहितम्)	१	२५
४	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

४. सामवेदः

शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	सामवेदसंहिता	पूर्वार्चिकस्य प्रथमाध्यायस्य ७-१२ खण्डानां पदपाठः सस्वरः	१	२५
२	छान्दोग्यमन्त्रब्राह्मणम्, गुणविष्णुभाष्यसहितम्	द्वितीयं प्रपाठकम्	१	२५
३	निरुक्तम्	द्वितीयोऽध्यायस्य १-७ पादपर्यन्तम् (स्वसंबद्धनिघण्टुसहितम्)	१	२५
४	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

५. अथर्ववेद

शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम् पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	अथर्ववेदसंहिता	द्वितीयकाण्डस्य सायणभाष्यम्	१	२५
२	कौशिकगृह्यसूत्रम्	८-११ अध्यायपर्यन्तम्	१	२५
३	निरुक्तम्	द्वितीयोऽध्यायस्य १-७ पादपर्यन्तम् (स्वसंबद्धनिघण्टुसहितम्)	१	२५
४	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
६. वेदनैरुक्तप्रक्रिया
शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)
पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	नारदीयशिक्षामाण्डूकीशिक्षाश्च	सम्पूर्णम्	१	२५
२	कात्यायनीच्छन्दःसूत्रम्	सम्पूर्णम्	१	२५
३	ऋक्प्रातिशाख्यम्	प्रथमं पटलम्	१	२५
४	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

७. पौरोहित्यम्

शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णाङ्काः ७५+२५=१००

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	कात्यायनीयम्मूल्याध्यायपरिशिष्टम्	सम्पूर्णम्	१	२५
२	लीलावती	परिभाषाप्रकरणम्	१	२५
३	पारस्कृष्टसूत्रं हरिहरभाष्यम् याज्ञवल्क्यस्मृतिश्च	द्वितीयं काण्डम् दायभागप्रकरणतः वाक्यपारुष्यप्रकरणपर्यन्तम्) आचाराध्यायः ११४- २११ श्लोकाः पर्यन्तम्	१	२५
४	आन्तरिकम्मूल्याङ्कनम्		१	२५

अध्यक्ष-वेद विभाग
सं. सं. वि. वि., वाराणसी

व्याकरणविभागः, सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी।

सत्र 2022-2023

शास्त्रप्रथमवर्षम्- द्वितीयषाण्मासिकम् (द्वितीय सेमेस्टर)

(प्राचीनव्याकरणम्)

प्रस्तावितपाठ्यक्रमः

चतुर्थपत्रम्-

पूर्णांकाः-100 (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1	महाभाष्यम्	पंचममाहिकम्- षष्ठमाहिकम्	01	25
2	महाभाष्यम्	सप्तममाहिकम्-अष्टममाहिकम्-नवममाहिकम्	01	25
3	काशिका	काशिका कारिकांशवर्जिता नियतभागस्था	01	25
4		आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	01	25

AR
18.1.24

Bilwesh
17/01/24

व्याकरणविभागः, सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी।

सत्र 2022-2023

शास्त्रप्रथमवर्षम्- द्वितीयषाण्मासिकम् (द्वितीय सेमेस्टर)

(नव्यव्याकरणम्)

प्रस्तावितपाठ्यक्रमः

चतुर्थपत्रम्-

पूर्णांकाः-100 (क्रेडिट-4)

इकाईसंख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1	शब्दरत्नसहिता प्रौढमनोरमा	न पदान्त० सूत्रादारभ्य ' हलो यमां यमि लोपः' इति सूत्रं यावत्	01	25
2	शब्दरत्नसहिता प्रौढमनोरमा	'वान्तो यि प्रत्यये' इति सूत्रादारभ्य अक्सन्ध्यन्तो भागः	01	25
3	शब्दरत्नसहिता प्रौढमनोरमा	हल्सन्धिप्रकरणात् स्वादिसन्धिपर्यन्तो भागः	01	25
4	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		01	25

AR
18.1.24

Bilwal
17/01/24

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
साहित्यविभागः

शास्त्रिपरीक्षायां द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय सेमेस्टर)
विषयः - साहित्यम्

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णाङ्काः - 75+25=100 (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अङ्काः
1	शिशुपालवधमहाकाव्यम्	तृतीयमर्गः	01	25
2	शिशुपालवधमहाकाव्यम्	चतुर्थमर्गः	01	25
3	मृच्छकटिकम्	चतुर्थ-अङ्कतः सप्तमाङ्कपर्यन्तम्	01	25
4	आन्तरिकमूल्याङ्कनम्		01	25

Shate: M...
03/01/2024

03/01/2024

03/01/2024

03/01/24

03-02-2024

03.1.24

न्यायवैशेषिकविभागे प्राचीनन्यायविषये

शास्त्रप्रथमवर्षीये द्वितीयसत्रार्द्धे

चतुर्थप्रश्नपत्रम् (प्रचीनन्याय)

क्र.स.	ग्रन्थाः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	पूर्णांकाः
1.	प्रशस्तपादभाष्यम्	आदितः पृथिवीनिरूपणात्पूर्वभागः	1	25
2.	प्रशस्तपादभाष्यम्	सृष्टिसंहारप्रकरणान्तोभागः	1	25
3.	प्रशस्तपादभाष्यम्	आकाशदिग्निरूपणात्आत्मनिरूपणान्तोभा गः	1	25
4.		आन्तरिकमूल्यांकनम्	1	25

द्वितीयः
22/12/23

श्री. श्री. श्री.
1. 2. 3. 4.
22/12/23

अ. श्री. श्री.
22.12.2023

न्यायवैशेषिकविभागे नव्यन्यायविषये
शास्त्रप्रथमवर्षीये द्वितीयसत्रार्थे (नव्यन्यायः)
चतुर्थप्रश्नपत्रम्

क्र.सं.	ग्रन्थाः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	पूर्णांकाः
1.	जागदीशीव्यधि करणम्	द्वितीयलक्षणसम्पूर्णम्	1	25
2.	जागदीशीव्यधि करणम्	चक्रवर्तितृतीयलक्षणोत्थानबीजपर्यन्तम्	1	25
3.	जागदीशीव्यधि करणम्	सामानाधिकरण्यदलवैयर्थ्यमित्यस्मदगुरुचरणाः इत्यतः अवशिष्टान्तः चक्रवर्तिलक्षणविचारः	1	25
4.		आन्तरिकमूल्यांकनम्	1	25

द्वि.शः
22/12/23

श्री. श्री. श्री.
1. 2. 3. 4.
22/12/23

अ. अ. अ. अ.
22.12.2023

पूर्वमीमांसा
(शास्त्री द्वितीयाध्याये)

10

(क) आदितः प्रामाण्यपरतस्त्वनिरासान्तो भागः।	15
(ख) आकाशनिरूपणान्मनोनिरूपणान्तो भागः।	15
(ग) शब्दनिरूपणाज्जातिनिरूपणान्तो भागः	15
(घ) गुणनिरूपणम् ।	15
(ङ) कर्मनिरूपणाद् ग्रन्थसमाप्तिपर्यन्तो भागः।	15

2. आन्तरिकमूल्याङ्कनम् 25

22.12.2023

पूर्व श्रीमान् विमान
ममूर्णानन्द संस्कृत मिशन, दिल्ली

वेदान्तविषये

शास्त्रपरीक्षायां द्वितीयाधिसत्रे ,द्वितीय से.

चतुर्थपत्रम्

सर्वेषां कृते ,ऋते शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्तम्

1.वेदान्तपरिभाषा ,लेखक:- धर्मराजाध्वरीन्द्रः सहायकग्रन्थः -प्रो०
रामकिशोरत्रिपाठिकृतचन्द्रिकाटीकाद्वयोपेता ,चौखम्बापुस्कालय नीचीबाग,वाराणसी

2.प्रश्नोपनिषद् मुण्डकोपनिषद्

अंशाः	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1.	वेदान्तपरिभाषा	उपमानपरिच्छेदादनुपलब्धिपरिच्छेदान्तो भागः	1	20
2.	"	विषयपरिच्छेदः	1	20
3.	"	प्रयोजनपरिच्छेदः	1	20
4.	"	प्रश्नोपनिषद् मुण्डकोपनिषदौ	1	15
5.		आन्तरिकमूल्यांकनम्	1	25

शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्ते

चतुर्थपत्रम्

1.सिद्धान्तशिरोपनिषद्,उमचगिमणि शास्त्रीकृतशांकरिव्याख्यासहिता

2.श्वेताश्वतरोपनिषद् वीरशैवभाष्यसहिता

अंशाः	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1.	सिद्धान्तशिरोपनिषद् सम्पूर्णा	सम्पूर्णा	1	20
2.	"	श्वेताश्वतरोपनिषदः प्रथमद्वितीयाध्यायौ	1	20
3.	"	तृतीयचतुर्थाध्यायौ	1	20
4.	"	पंचमषष्ठाध्यायौ	1	15
5.		आन्तरिकमूल्यांकनम्	1	25

24/11/2018

अध्यक्ष

वेदान्त विभाग

म०सं०वि०वि०,वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी

जैनदर्शनम्

नवीनपाठ्यक्रमः

शास्त्रीप्रथम वर्ष, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीयसेमेस्टर)

चतुर्थपत्रम्

प्रमाणमीमांसा-प्रथमाध्यायस्यप्रथमाह्निकपर्यन्तम्

अङ्काः - 75+25=100

क्रेडिट-अङ्क

(क) ग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्यचवैशिष्ट्यम्- (इकाई 1)	1-20
(ख) प्रथमाध्यायस्यप्रथमाह्निकस्यप्रमाणस्वरूपविवेचनम्-(इकाई 2)	1-20
(ग) द्वितीयाह्निकआदितः दशसूत्रपर्यन्तम्- (इकाई 3)	1-20
(घ) द्वितीयाह्निकस्यएकादशसूत्रतः समाप्तिपर्यन्तम्- (इकाई 4)	1-15
आन्तरिकमूल्याङ्कनम् - ^{प्र}	1-25

सन्दर्भग्रन्थः - प्रमाणमीमांसा-त्रिलोकरत्नस्थानकवारीजैनपरीक्षाबोर्ड, बुरुडगाँवरोड, अहमदनगर (महाराष्ट्र)

अङ्कविभाजनम् - 30+20+25=75

प्रथमखण्ड (निबन्धात्मक)	- दोप्रश्न	15×2 = 30
द्वितीयखण्ड (लघूत्तरात्मक)	- दोप्रश्न	10×2 = 20
तृतीयखण्ड (अतिलघूत्तरात्मक)	- दशप्रश्न	10×2.5 = 25
		<u>75</u>

आन्तरिकमूल्याङ्कन - 25

सम्पूर्णांक - 100

प्रश्न उत्तर 16.1.24
वापस किया -
नमो भगवते वासुदेवाय
सम्पूर्णानन्दसंस्कृत विश्वविद्यालय वाराणसी
18/1/24

शास्त्री द्वितीयाधिसत्रम्
चतुर्थ - प्रश्नपत्रम् (पालि)

सहायकग्रन्थाः —

- अभिधम्मत्थसंगहा – प्रो० रामशंकर त्रिपाठी, सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय वाराणसी
- अभिधम्म फिलासफी – भिक्षु जगदीशकाश्यप
- Compendium of Philosophy - C.F. Rhys Davids
- Manual of Abhidhamma - Narada Thera - Buddhist Publication Society, Kandy, Sri Lanka

10-1-24

$10^{-01} \text{ } 10^{-2} \Delta$

10/1/24

प्राकृतएवंजैनागम (नवीनसंसोधितपाठ्यक्रम)

शास्त्रीद्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीयसेमेस्टर)

प्राकृतएवंजैनागम

चतुर्थपत्रम्

प्राकृतसाहित्यसामान्यपरिचय

क्रेडिट-अङ्कः

1. प्राकृतस्वरूपम्	-	प्रथमइकाई	1-20
2. प्राकृतभाषास्वरूपतद्भेदाश्च	-	द्वितीयइकाई	1-20
3. आगमस्वरूपसंक्षेपेण	-	तृतीयइकाई	1-20
4. कुन्दकुन्दस्यव्यक्तित्वतत्त्वस्य	-		
सामान्यपरिचयः	-	चतुर्थइकाई	1-15

आन्तरिकमूल्याङ्कन -

संदर्भग्रन्थविवरणम्

1-25

1. प्राकृतसाहित्यकाइतिहास - डॉ. जगदीशजैन, चौखम्बाविद्याभवन।
2. प्राकृतभाषाएवंसाहित्यकाआलोचनात्मकइतिहास - डॉ. नेमिचन्द्रशास्त्री, ताराप्रिण्टर्स।
3. प्राकृतभाषाविमर्शः-प्रो. फूलचन्द्रजैनप्रेमी, भोगीलालत, लेहरचन्द्र, दिल्ली।

अङ्कविभाजनम् - $30+20+25=75$

प्रथमखण्डनिबन्धात्मक-	30 (दोप्रश्न) प्रश्नपत्र - 15×2	= 30
द्वितीयखण्ड लघूत्तरात्मक	- 20 (दोप्रश्न) प्रश्नपत्र - 10×2	= 20
तृतीयखण्ड अतिलघूत्तरात्मक	- 25 (दसप्रश्न) प्रश्नपत्र - 10×2.5	= 25
		75

आन्तरिकमूल्याङ्कम् -

25

सम्पूर्णांक -

100

प्रा. वि. 16/11/2014
अध्यक्ष
प्राकृत एवं जैनागम विभाग
सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय
वाराणसी

सां.यो. २०५/२०२३
२२/१२/२०२३

17-10-19

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी

सांख्ययोगतन्त्रागमविभागः

2020-2021 नूतनशिक्षानीत्यनुसारी पाठ्यक्रमः

विषयः-आगम

कक्षा- शास्त्री प्रथमवर्षम्

द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय सेमेस्टर)

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णांकः-100

अंशः	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकः
1.	षट्चक्रनिरूपणम्	आदितःमणिपूरचक्रान्तम्	1	20
2.	षट्चक्रनिरूपणम्	रुद्रस्वरूपादाज्ञाचक्रान्तम्	1	20
3.	षट्चक्रनिरूपणम्	महानाददर्शनफलादारम्भ मूलाधारपद्मनिरूपणान्तम्	1	20
4.	षट्चक्रनिरूपणम्	धरामण्डलबीजस्वरूपादारम्भ अवशिष्टो भागः	1	15
5.		आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	1	25

2/11/23
22/12/2023

प्रो. राघवेंद्र जी दूवे
प्रोफेसर
सांख्ययोग तन्त्रागम

22/12/23

प्रोफेसर (डी०) ललित कुमार चौब
अध्यक्ष
सांख्ययोगतन्त्रागम विभाग
सि०रा०वि०वि०-वाराणसी

सम्पूर्णनिन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

सांख्ययोगतन्त्रागमविभागः

2020-2021 नूतनशिक्षानीत्यनुसारी पाठ्यक्रमः

विषयः- योगतन्त्रम्

कक्षा- शास्त्री प्रथमवर्षम्

द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय सेमेस्टर)

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णांकाः-100

अंशा	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1.	सिद्धसिद्धान्तपद्धतिः	प्रथमोपदेशः	1	20
2.	सिद्धसिद्धान्तपद्धतिः	द्वितीयतृतीयोपदेशौ	1	20
3.	सिद्धसिद्धान्तपद्धतिः	चतुर्थपंचमोपदेशौ	1	20
4.	सिद्धसिद्धान्तपद्धतिः	षष्ठोपदेशः	1	15
5.		आन्तरिकमूल्याङ्कनम्	1	25

2/11/21
22/12/2023

प्रो. राधवेन्द्र जी दूबे
प्रोफेसर
सांख्ययोग तन्त्रागम

2/11/21

प्रोफेसर (डी०) ललित कुमार चौब
अध्यक्ष
सांख्ययोगतन्त्रागम विभाग
सं० रा० वि० वि०-वाराणसी

ज्योतिषविभागः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी ।

सत्र 2022-2023

द्वितीयाधिसत्रम् (सिद्धान्तज्योतिषम्)

चतुर्थपत्रम्— पूर्णाङ्काः - $75 + 25 = 100$ (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1	रेखागणितम्	षष्ठाध्यायस्य 31 प्रतिज्ञातः समाप्तिपर्यन्तम्	01	25
2	रेखागणितम्	11-12 अध्यायौ	01	25
3	गोलीयरेखागणितम् गोलपरिभाषा	दशमक्षेत्रतः समाप्तिपर्यन्तम् 56 श्लोकतः समाप्तिपर्यन्तम्	01	25
4		आंतरिकमूल्यांकनम्	01	25

AR
6.1.24

ज्योतिषविभाग: सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालय, वाराणसी।

सत्र 2022-2023

द्वितीयाधिसत्रम् (फलितज्योतिषम्)

चतुर्थपत्रम्-

पूर्णाङ्काः - $75 + 25 = 100$ (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1	ताजिकनीलकण्ठी	वर्षतन्त्रे वर्षेशफलाध्यायतः अरिष्टाध्यायपर्यन्तम्	01	25
2	ताजिकनीलकण्ठी	वर्षतन्त्रे अरिष्टभंगाध्यायतः दशाफलाध्यायपर्यन्तम्	01	25
3	षट्पंचाशिका गोलपरिभाषा	29 श्लोकतः समाप्तिपर्यन्तम् 56 श्लोकतः समाप्तिपर्यन्तम्	01	25
4		आंतरिकमूल्यांकनम्	01	25

AR
6.1.24

ज्योतिषविभागः सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी ।
शास्त्रप्रथमवर्षम् - द्वितीयसत्रार्धम् (गणितम्)

चतुर्थपत्रम् -

पूर्णाङ्कः - $75 + 25 = 100$ (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1	बीजगणिते सरलविततभिन्नसमता	01	25
2	समीकरणानामीमांसा	01	25
3	अव्यक्तज्यामितौ सरलरेखाः, वृत्तञ्च दीर्घवृत्तमतिपरवलयञ्च	01	25
4	आंतरिकमूल्यांकनम्	01	25

AR
6.1.24

धर्मशास्त्रम् सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी ।

सत्र 2022-2023

शास्त्रप्रथमवर्षम्-द्वितीयसत्रार्धम् (द्वितीय सेमेस्टर)

(धर्मशास्त्रम्)

चतुर्थपत्रम्-

पूर्णांकाः- 100 (क्रेडिट-4)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाद्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1	मनुस्मृतिः	7-9 अध्यायाः	01	25
2	मनुस्मृतिः	10-12 अध्यायाः	01	25
3	गौतमधर्मसूत्रम्	प्रथमप्रश्नः	01	25
4	आंतरिकमूल्यांकनम्		01	25

16.1.24

शास्त्री-प्रथमपरीक्षावर्षम् - द्वितीयसत्रार्द्धम् (पुराणेतिहास)

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णांक- ७५+२५=१०० (क्रेडिट-४)

इकाई संख्या	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	श्रीमद्भागवतमहापुराणम् द्वितीयः स्कन्धः	आदितः ३ अध्याय पर्यन्तम्	१	२५
२	श्रीमद्भागवतमहापुराणम् द्वितीयः स्कन्धः	चतुर्थपञ्चमाध्यायौ	१	२५
३	श्रीमद्भागवतमहापुराणम् द्वितीयः स्कन्धः	षष्ठसप्तमअध्यायौ	१	२५
४	आन्तरिक मूल्यांकन		१	२५

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

प्राचीनराजशास्त्रार्थशास्त्रविभागः

शास्त्री - द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

सत्र - २०२२-२३

पाठ्यक्रमः

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णांकः ७५+२५=१००(क्रेडिट-४)

इकाईसंख्या II	ग्रन्थनामानि	निर्धारितपाठ्यांशः	क्रेडिट ट	अंका :
१	कामन्दकीयनीतिसारः	चतुर्थपंचमसर्गौ	१	२५
२	कामन्दकीयनीतिसारः	षष्ठसप्तमसर्गौ	१	२५
३	किरातार्जुनीयम्राजनीतिशतकम्(सम्पादकप्रो.दिनेशकुमारगर्ग)	प्रथमद्वितीयोसर्गौसम्पूर्णम्	१	२५
४	आन्तरिकमूल्यांकनम्		१	२५

१६.१.२५

विभागाध्यक्षः

प्राचीनराजशास्त्र-अर्थशास्त्र विभागः

सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालयः वाराणसी

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

१. तुलनात्मकधर्मदर्शन विभागः

२०२० नूतनशिक्षानीत्यनुसारी पाठ्यक्रमः

विषयः दर्शनम्

शास्त्री-परीक्षा, (द्वितीयाधिसत्रम् - २०२२-२३)

विषयः दर्शनम्

चतुर्थप्रश्नपत्रम्

पूर्णाङ्काः - 75 + 25 = 100

अकः	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	वेदान्तसारः	प्रारम्भाद् अध्यारोपर्यन्तम्	१	२०
२	वेदान्तसारः	समष्टिव्यष्टितः स्थूलप्रज्ञोत्पत्तिपर्यन्तम्	१	२०
३	वेदान्तसारः	स्थूलप्रपञ्चनिरूपणम् जहदजहल्लक्षणानिरूपणपर्यन्तम्	१	२०
४	वेदान्तसारः	अनुभववाक्यार्थतः समाप्तिं यावत्	१	१५
५	आन्तरिकं मूल्याङ्कनम्		१	२५

Handwritten signature

देखा/कि डी।
२/१५/२५
१/०१/२५

सम्पूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी

तुलनात्मकधर्मदर्शनविभागः

२०२० नूतनशिक्षानीत्यनुसारी णट्क्रमः

विषयः तुलनात्मकदर्शनम्

शास्त्री-परीक्षा, द्वितीयाधिसत्रम् (द्वितीय-सेमेस्टर)

चतुर्थप्रश्नपत्रम् (द्वितीयाधिसत्रम्)

अंकः	ग्रन्थः	पाठशांशः	क्रेडिट	अंकाः
१	अर्वाचीनं मनोविज्ञानम्	परिभाषा, अध्ययनगतिः, अन्यविज्ञानैः सह सम्बन्धः, मनायुमण्डलञ्च	१	२०
२	अर्वाचीनं मनोविज्ञानम्	ध्यानं, शिक्षणं, चिन्तनं, बुद्धिः, व्यक्तित्वञ्च	१	२०
३	पातञ्जलयोगदर्शनम्	योगपरिभाषा, हठयोगः	१	२०
४	पातञ्जलयोगदर्शनम्	अष्टाङ्गयोगः	१	२५
५	आन्तरिकं मूल्याङ्कनम्		१	२५

५ आन्तरिकं मूल्याङ्कनम्

Handwritten signature

देखा / ६१६६।
२६/१५/२५
१/११/२५

समपूर्णानन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी
तुलनात्मकधर्मदर्शन-विभागः

2020 नूतनशिक्षानीत्यनुसारी पाठ्यक्रमः

विषयः- तुलनात्मकधर्मः

कक्षा- शास्त्री प्रथमवर्षम्

चतुर्थ-पत्रम् (द्वितीयाधिसत्रम्)

पूर्णाङ्काः - 75 + 25 = 100

अंशः	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अङ्काः
1.	धर्मदर्शन-याकूब मसीह	सामीय (सेमेटिक) धर्माणां पृष्ठभूमिः	1	20
2.	धर्मदर्शन-याकूब मसीह	यहूदी-धर्मपरिचयः	1	20
3.	धर्मदर्शन-याकूब मसीह	ईसाई-धर्मपरिचयः	1	20
4.	धर्मदर्शन-याकूब मसीह	इस्लाम-धर्मपरिचयः	1	15
5.	आन्तरिकं मूल्याङ्कनम्		1	25

५ आन्तरिकं मूल्याङ्कनम्

रि. १२/१३

देवा/ ६/६/२१
२/१/२१
१/०१/२१

संस्कृतविद्याविभागीयपाठ्यक्रमाः
शास्त्रिद्वितीयाधिसत्रम्

चतुर्थप्रश्नपत्रम् - व्याकरणं दर्शनञ्च

पूर्णांकः - 75+25=100

क्रेडिट-04

सं.	ग्रन्थाः	पाठ्यांशाः	क्रेडिट	अंकाः
प्रथमोऽशः	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणम्	01	25
द्वितीयोऽशः	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी	अजन्तस्त्रीलिङ्ग नपुंसकलिङ्ग प्रकरणम्	01	25
तृतीयोऽशः	तर्कसंग्रहः	पदकृत्यसहितः अनुमानतः समाप्तियावत्	01	25
चतुर्थोऽशः	आन्तरिकमूल्यांकनम्		01	25

(डा. रविशंकर पाठक)
स. आ. सं. वि. विद्यापीठम्

32

सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी
शास्त्री प्रथम वर्ष
विषय: भाषा विज्ञान (शास्त्रीय विषय)
चतुर्थ प्रश्नपत्र- द्वितीय अधिसत्र
(द्वितीय सेमेस्टर)

पूर्णांक- 75+25=100

क्रेडिट-अंक

ध्वनि विज्ञान एवं ध्वनि नियम

इकाई-1. व्यंजन ध्वनियों का वर्गीकरण स्थान के आधार पर व्यंजन ध्वनियों का वर्गीकरण।	1-25
इकाई-2. प्रयत्न के आधार पर व्यंजन ध्वनियों का वर्गीकरण।	1-25
इकाई-3. पाणिनीय शिक्षा।	1-25
इकाई-4. आन्तरिक मूल्यांकन	1-25

सहायक ग्रन्थ:

1. भाषाविज्ञान	: डॉ. भोला नाथ तिवारी।
2. भाषाविज्ञान एवं भाषा शास्त्र	: डॉ. कपिल देव द्विवेदी।
3. ध्वनि विज्ञान	: गोलोक बिहारी ढल।
4. पाणिनीय शिक्षा	: पाणिनी।

17/01/2024
आधुनिक भाषा एवं भाषा-विज्ञान विभाग
सम्पूर्णानन्द संस्कृत विश्वविद्यालय, वाराणसी

वेदान्तविषये

शास्त्रपरीक्षायां द्वितीयाधिसत्रे ,द्वितीय से.

चतुर्थपात्रम्

शक्तिविशिष्टाद्वैतवेदान्ते

चतुर्थपात्रम्

1. सिद्धान्तशिरोपनिषद्, उमचगिमणि शास्त्रीकृतशांकरीव्याख्यासहिता

2. श्वेताश्वतरोपनिषद् वीरशैवभाष्यसहिता

अंशः	ग्रन्थः	पाठ्यांशः	क्रेडिट	अंकाः
1.	सिद्धान्तशिरोपनिषद् सम्पूर्णा	सम्पूर्णा	1	20
2.	"	श्वेताश्वतरोपनिषद्: प्रथमद्वितीयाध्यायौ	1	20
3.	"	तृतीयचतुर्थाध्यायौ	1	20
4.	"	पंचमषष्ठाध्यायौ	1	15
5.	"	आन्तरिकमूल्यांकनम्	1	25

24/4/2024
अध्यक्ष

वेदान्त विभाग
स०सं०वि०वि०, वाराणसी